

Whakawhiwhi Mana ki te Kooti Whenua Maori.

OTA KAUNIHERA.

Te Whare o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te wha o nga
ra o Noema, 1912.

Tu ana i reira :

KO TE HONOURABLE JAMES ALLEN HEI TUMUAKI MO TE
KAUNIHERA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e tekiona rua tekau ma
rima o te Ture Whenua Maori, 1909, ka ahei te Kawana
i runga i te Ota Kaunihera ki te whakawhiwhi atu ki te Kooti,
ano tonu me te mea nei na taua Ture i whakawhiwhi atu, i
tetahi mana whakawa mo ia take me ia tautohe ranei e pa
ana ki nga whai-taketanga o te Maori ki tetahi whenua, taonga
tinana ranei; a hei reira ka tino whai mana ka tino whai
kaha te Kooti ki te whakatau i taua take, tautohe ranei, kia
hangai ki runga ki ta te ture.

A notemea ko nga tangata e kiia ana no ratou tetahi poraka
papatupu Maori e mohiotia ana tona ingoa ko Hinetiraha, kei
roto i te Kaute o Waiapu, i whakawhiwhi i a ratou ki tetahi
kahui hipi i mua, ka maha nga tau i naianei, a kia pai ai te
whakahaere i aua hipi whakaturia ana e ratou i ona wa etahi
Komiti Whakahaere mo aua hipi: A notemea i whakaturia
tetahi Komiti Whakahaere i te tau 1905, a i whakahaere
taua komiti, i ki ranei kei te whakahaere ia i taua kahui
hipi: A notemea e kiia ana no te tau 1910 ka whiriwhiria ka
whakaturia tetahi atu Komiti Whakahaere hei riiwhi mo te
komiti o te tau 1905, engari kaore te komiti o te tau 1905 i
whakaae ki te tuku atu i taua kahui hipi, ki te whakaatu
ranei i nga kaute o nga moni o taua kahui hipi, ki te komiti
hou o te tau, 1910; A notemea kei te awangawangatia ko te
hea ra te komiti o tika ana e whai mana ana ranei ki te pupuri
ki te whakahaere i taua kahui hipi: A notemea, timata atu i
naianei a tae noa ki te wa e whakaputaina ai he ota whiri-
houra hei whakatau i nga tangata mo ratou a Hinetiraha
Poraka, e tika ana kia whakataua he huarahi whakahaere mo
aua hipi, apiti atu hoki ki etahi mea e pa ana ki taua kahui
hipi, a i runga i tera aronga e tika ana kia whakamanana te
Kooti Whenua Maori ki te uiui ki te kimi ki te whakatau i
nga mea e whai ake nei:—

1. Ko te hea komiti ko te hea ropu tangata ranei te mea
e whai mana ana ki te pupuri ki te whakahaere i taua kahui
hipi.

2. Ko te hea te huarahi pai hei whakahaere i taua kahui
hipi i naianei tae atu ki te wa e whakaputaina ai he ota
whirihoura hei whakatau i nga tangata no ratou taua Hine-
tiraha Poraka.

3. Kia mahia nga kaute moni a te komiti a nga komiti
ranei nana i whakahaere taua kahui hipi mai o te tau 1908
tae noa ki te ra i tu ai te whakawa, a kia kimihia kia kitea
ai te rahi o nga moni i puta mai i taua kahui hipi e tika ana

kia utua e taua komiti e aua komiti ranei, a me puta ranei
aua moni ki nga tangata e kiia ana no ratou taua whenua ki
etahi atu tangata ranei.

4. Ki te tohutohu i te huarahi e mahia ai, a ko wai te
tangata mana e mahi e tiaki nga kaute o nga moni o taua
kahui hipi.

A ki te hanga ota ki te whakatau hoki mo runga i nga
tikanga o tenei whakawa i ta te Kooti e whakaaro ana e tika
ana.

Na reira, ko His Excellency te Kawana o te Tomionona o
Niu Tirenī, i runga i te whakahaerenga me te whakatutu
kitanga o te kaha me te mana kua whakawhiwhia ki a ia e
wahanga-tekiona tahi o tekiona rua tekau ma rima o te Ture
Whenua Maori, 1909, a i runga hoki i te tohutohu me te
whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tomionona, tenei
ka ota ka panui ko te whakawakanga me te whakataunga o
nga take kua kiia i runga ake nei, o etahi atu mea o etahi
atu tikanga ranei e pa ana ki aua take, e tika ana ranei kia
whakataua mo runga i nga take kua kiia ake nei, me tuku a
tenei kua tukua kia uru ki roto ki te mana whakawa o taua
Kooti.

A tenei ka panuitia i whakaputaina tenei Ota Kaunihera i
raro i nga tikanga mo taua mahi kei roto i te Ture Whenua
Maori, 1909, a me whai mana ano he whakaatanga na te
Kawana i roto i tona Kaunihera ki nga whakahaerenga kua
whakamanana e tenei.

J. F. ANDREWS,

Karaka o te Kaunihera Whiriwhiri.

Kai-whakamaori kua Whakaturia.

Tari Maori,

Poneke, 5 o Noema, 1912.

KUA pai His Excellency te Kawana ki te whakamana
ia

WIREMU POHAU TAMIHANA, o Mahitanga,

HARI WI KATENE, o Poneke,

HONE PAU MARIU, o Manunui,

JOHN SOLOMON GRACE, o Tuparua,

JOHN TURNER, o Akarana,

hei Kai-whakamaori Whai-raihana, Karaahi Tuatahi, me

OKA HEKETA, o Lower Hutt,

ROORE RANGIHUEEA, o Pokitana,

HIPIRINI TE KATA, o Akarana,

hei Kai-whakamaori Whai-raihana, Karaahi Tuarna, i raro
i nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, me nga reku-
reibana kua mahia i raro i taua Ture.

W. H. HERRIES,

Minita mo te Taha Maori.